

Pet therapy – Terapia z udziałem zwierząt

Pet therapy – terapia z udziałem różnych zwierząt, między innymi : królików, chomików, świnek morskich, a także ptaków, gadów i płazów hodowlanych.

Podstawowym warunkiem udziału zwierzęcia w zajęciach terapeutycznych jest zapewnienie mu odpowiednich warunków, nie zagrażających jego życiu, a także przyzwyczajenie zwierzęcia do częstych zmian miejsca i kontaktu z różnymi obcymi osobami.

Rybki akwariowe

Według amerykańskich naukowców dobroczynne oddziaływanie na człowieka ma nie tylko bezpośredni kontakt ze zwierzęciem - głaskanie go, ale także czynność zdawałoby się tak banalna jak m.in. oglądanie rybek akwariowych. Generalnie zwierzęta wpływają na ludzi w sposób uspokajający – kontakt z nimi

obniża ciśnienie oraz spowalnia tępo tętna. Badaniami nad wpływem rybek akwariowych na człowieka zajmowano się na Uniwersytecie Pensylwańskim. Okazało się, że szczególnie korzystnie oddziałują na człowieka czerwone rybki. Francuz Philippe Dupuis który jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Akwarium Muzeum Sztuki Afryki i Oceanii przez długi czas propagował idee aby akwaria z rybkami egzotycznymi ustawiać w poczekalniach szpitali. Idea ta spotkała się z pozytywnym przyjęciem w szpitalu dziecięcym Necker w Paryżu. Ordynator oddziału stomatologicznego w tamtejszym szpitalu Profesor Couly zainstalował w salach zabiegowych ekrany video na których można obserwować czerwone rybki. Przyczyniło się to do znacznej redukcji lęku u dzieci poddawanych zabiegom. Idea została wkrótce przejęta przez inne szpitale paryskie zajmujące się leczeniem dzieci. Obecnie planuje się zastosowanie podobnych rozwiązań w placówkach zajmujących się osobami starszymi.

CAVIOTERAPIA to jedna z naturalnych metod wspomaganie rehabilitacji osób niepełnosprawnych, upośledzonych fizycznie i umysłowo przy pomocy świnek morskich. Można stosować u dzieci z Zespołem Downa, porażeniem mózgowym, autyzmem. A także u dzieci i dorosłych przy depresjach, złamaniami nerwowych, mających problemy

z emocjami. Zestresowanych i samotnych. Obcowanie ze zwierzęciem małym, łagodnym, puszystym i oddanym człowiekowi jakim jest świnka, dostarcza pozytywnego ładunku emocjonalnego, przełamuje stresy, stymuluje rozwój zmysłów i postrzegania.

Czego uczą się przy małych zwierzętach dzieci?

- o umiejętnościach wychowawczych [*uczą się opieki nad zwierzęciem;*]
- o uczeniu się kształtowania więzi i relacji wzajemnego zaufania;
- o akceptacji bez oceniania; - o obowiązkowości;
- o zrozumienia siebie [*mniej koncentrują się na własnych dolegliwościach;*]
- o empatii

Terapia z udziałem zwierząt jest bardzo dobrym wsparciem terapii dla dzieci upośledzonych umysłowo. Umożliwienie uczniom kontaktu ze zwierzętami stanowi fundament do usprawniania ich w różnym zakresie. Odpowiednio dobrane ćwiczenia zdecydowanie wspierają rewalidację. W czasie zajęć realizowane są wielopłaszczyznowe oddziaływania na zmysły dzieci: słuch, wzrok, węch i dotyk. Wyzwalana jest spontaniczna aktywność zarówno w sferze uczuciowej jak i werbalnej. Różnorodne formy i działalności umożliwiają uczniom ekspresję przeżyć i uczuć. Dzieci uczą się bezpiecznego obcowania ze zwierzętami, wykonywania czynności pielęgnacyjnych oraz odpowiedzialności.

Felinoterapia albo koto-terapia jest jedną z form animaloterapii. Tutaj kot stanowi pomost, po którym terapeuta dociera do osoby potrzebującej i nawiązuje z nią kontakt. Felionoterapia jest formą terapii kontaktowej. Opiera się na założeniu, że kontakt ze

zwierzęciem przyczynia się do poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego człowieka, dzięki czemu zwiększają się czynności poznawcze i polisensoryczne pacjenta. Jest to terapia, która przełamuje wszelkiego rodzaju ograniczenia, ułatwia komunikację, rozwija zdolność okazywania uczuć i emocji, zmniejsza poczucie samotności. To także zabawa i edukacja wspierana udziałem mruczącego terapeuty.

Felinoterapia najogólniej mówiąc polega na poprawieniu kondycji psychicznej i fizycznej pacjenta poprzez kontakt z kocim terapeutą oraz z jego opiekunem. W zależności od pacjenta, terapia może wyglądać różnie. Przede wszystkim jednak jest to kontakt polegający na głaskaniu kociego futerka, przytulaniu zwierzęcia, zabawie z nim, czesaniu, wykonywaniu czynności pielęgnacyjnych, karmieniu, czy choćby trzymaniu tylko kota na kolanach. Sama obserwacja kota, czy przebywanie w jego towarzystwie może działać terapeutycznie.

Terapia z udziałem psa

W Polsce także pod nazwami **kynoterapia** lub **dogoterapia** – metoda wzmacniająca efektywność rehabilitacji, w której motywatorem jest odpowiednio wyselekcjonowany i wyszkolony pies, prowadzony przez wykwalifikowanego terapeutę. Terapia tego rodzaju jest jedną z dziedzin zooterapii.

Kynoterapia to system ćwiczeń i zabaw z psem wspomagający stymulację rozwoju oraz rehabilitację ruchową oraz umysłową dzieci i dorosłych dotkniętych m.in.: autyzm, porażeniem mózgowym upośledzeniem umysłowym, niedowładem kończyn oraz innymi niepełnosprawnościami. Poprzez terapię kontaktową, czyli zabawy, przytulanie i głaskanie psa, osoby dotknięte niepełnosprawnością dużo szybciej i dokładniej próbują wykonać ćwiczenia. Rozluźnieni, w bezstresowej zabawie zapominają o swoich problemach, a dla cierpliwie czekającego psa chętniej doprowadzają zadanie do końca.

Hipoterapia

Hipoterapia (grec. 4ippis) to jedna z metod rehabilitacji ruchowej na bazie neurofizjologii, prowadzona przy udziale konia. Poruszając się stępem, koń przenosi impulsy ruchowe i dzięki temu jest on swoistym medium (łącznikiem) terapeutycznym. Dotyk końskiej sierści, łaskotanie grzywy, różnorodność kształtów, odgłos kroków, przyjazne parskanie i mile kojarzony zapach stymulują wszystkie zmysły: dotyku, słuchu, wzroku i węchu. Koń wyzwala

emocje, uczy wrażliwości i opiekuńczości, ale także stanowczości i umiejętności podejmowania szybkich decyzji. Ma ogromny wpływ na psychikę człowieka. Motywuje do działania, uczy i daje chęć do zmagania się z przeciwnościami losu.

Hipoterapia zalecana jest również jako uzupełnienie i wzmocnienie leczenia większości pacjentów nadpobudliwych z problemami emocjonalno-rozwojowymi.

Poprzez kontakt z żywym zwierzęciem dziecko zyskuje nowego przyjaciela; poznaje jego imię, uczy się współżycia z inną żywą istotą. Koń jest większy od pacjenta, ale jest mu posłuszny, co pozwala dziecku na wzrost odwagi, poczucia sukcesu, a tym samym własnej wartości. Zajęcia, w których dziecko czynnie uczestniczy, wpływają na wzrost koncentracji, samokontroli, pobudzają inicjatywę, dają lepsze zrozumienie własnych możliwości i potrzeb. Jeżeli hipoterapia jest prowadzona fachowo, zajęcia odbierane są jako zabawa. Dziecko nie ma świadomości, że są to ćwiczenia, tyle że prowadzone w innej formie, ponadto dla niektórych dzieci jest to jedyna możliwość przebywania na świeżym powietrzu, wśród innych dzieci.

Delfinoterapia

---

to jeden z najprzyjemniejszych sposobów terapii. Reakcje tych ssaków zbliżone są do zachowań małego dziecka, dzięki czemu dzieci z ufnością przytulają się do delfinów i nawiązują z nimi bliski kontakt. Bezpośredni kontakt ze zwierzęciem daje świetne rezultaty co zostało naukowo potwierdzone przede wszystkim w przypadku leczenia dzieci autystycznych. Delfinoterapia

aktywizuje pracę struktur mózgowych a tym samym całego organizmu, dzięki czemu dzieci autystyczne pracują nad poprawą werbalnej ekspresji.

Delfiny leczą za pomocą ultradźwięków są bowiem wyposażone przez naturę w echo lokator, czyli odpowiednik radaru i same potrafią skupić sygnał na

chorym pacjencie, dzięki czemu stymulują chore komórki do powrotu do normalnego funkcjonowania. Pływanie z delfinami daje niesamowite rezultaty również w przypadku ludzi teoretycznie „zdrowych”, którzy z przyjemnością uczestniczą w seansach relaksacyjnych wyzwalać się od napięć psychicznych, wynikających z towarzyszącego im na co dzień stresu. Najwięksi entuzjaści delfinaoterapii twierdzą ponadto, że jest ona niezastąpionym lekarstwem w odbudowie własnej tożsamości i przywróceniu kontaktu z światem zewnętrznym na zasadzie pełnej z nim harmonii.

mgr Monika Karkowska-Kościcka

(oligofrenopedagog, pedagog korekcyjny, socjoterapeutka, kynoterapeuta)